

kunne tilfredsstillende dem at haandhæve den Afrettelsesmaade for Præstestabet, som hidtil har hersket? Saalænge Bureaucratiet hersker her i Landet, hvad vi endnu ikke have kunnet faae affkasset, er det vist, at Folketirken, overladt til sig selv, netop vil have dem dannede paa den Maade (Berg: Det staar der ikke). Der staar, at „Ministeren henlægger af Ansøgningerne foruden dem, der ifølge de hidtil gjældende Regler ikke kunne komme i Betragtning“, altsaa alle dem, der ikke have faaet den Dannelse, som nu fordres til at være Præst i Kirken (Berg: Det kan forandres!). Men saalænge disse Regler ikke ere forandrede, kan dette Lovforslag ikke tilfredsstillende de Herrer, der holde paa dette Punkt. Se vi dernæst hen til Menighedernes Indflydelse paa Kirken, indrømmer jeg meget gjerne, at der naturligvis er gjort Fremskridt overfor det, hvorpaa Regjeringen holdt i forrige Samling. Dette var saa saaldt indrettet, at det var til at forudsæ, at det i næsten alle Tilfælde var Regjeringen, som kom til at udnævne Præsterne, idet der fordredes, at Indstillingen skulde ske med Gæstemyndighed, hvilket man naturligvis nok vilde kunne regne sig til kun vilde blive Tilfældet i yderst saa Tilfælde. Herefter kan nu imidlertid for det Første Ministeren paa Grund af Mændenes Beskaffenhed og navnlig paa Grund af deres kirkelige Dannelse lægge en stor Mængde Ansøgninger tilside, og dernæst kan han vedblive at lægge dem saaledes bort, at der kun bliver 9 tilbage. Naar man overhovedet nu vil gaa ind paa at give en Lov om dette Forhold, vil det dog aldrig kunne være hensigtsmæssigt og ønskeligt fra deres Side, der virkelig ville have Raadighed for Folketirken over deres egne vigtigste Anliggender, nemlig Udnævnelsen af deres Lærere, at gaa ind paa et Lovforslag som dette. Naar et saadant Lovforslag havde Udsigt til at vinde Regjeringens Stenning for sig ved, at der gjordes de Indrømmelser, som her ere gjorte, kunde jeg endda finde det retfærdiggjort for de Herrer vedkommende, at de foreslog det, men de kunne, ligesaa godt som jeg kan, sige sig selv, at det ikke vil vinde Ministerens Tilslut-

ning — Ministeren har jo ogsaa sagt det idag — og da kunde de stille Forslaget frem saaledes, som de virkelig ville, at det skal være. Dette Forslag maatte nu imidlertid være, som det vilde, saa stemte jeg dog ikke for det, idet det er min Overbevisning, at Grundlovens Bestemmelse ikke sker Tyldest paa den Maade. Man maa først oppebie Tyldestgjørelsen af det, der staar i Grundloven, saaledes at Kirkens Forsatning et ordnet ved Lov, før man tænker paa, og før de Vedkommende tænke paa, hvorledes Forhold af denne Art skulle ordnes. Hvad vedkommer det os, hvorledes Folketirken vil vælge sine Præster? Ere vi her Folketirken? Derjom vi gribe ind her, give vi dem Medhold, der vedblive at holde paa, at det er Staten, som af Politihensyn søger at haandhæve en Indretning som den, der nu findes Sted, nemlig at have Præster rundtom i Landet, der ere beskaffede af Regjeringen af Hensyn, som den finder at være formaalstjenlige for den. Kirkens Forsatning ordnes ved Lov, siger Grundloven. Det erede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) sagde, at man dog ikke kunde faae disse Forhold ordnede ved Lov, uden at der blev givet en Lov, og der er jeg aldeles enig; vi skulle efter Grundloven give en Lov, som skal ordne Kirkens Forsatning, men naar denne er ordnet ved en saadan Lov, have vi ikke mere med denne Kirke at bestille end at give den det Tilbud, som Grundloven paabyder. Til Gjengæld for, at det gives, have vi den Kontrol at se, om den saakaldte Folkekirkel, efter at være udtraadt af Staten vedbliver at være den evangelisk-lutheriske, saaledes som det forstodes, dengang Grundloven blev givet, og det er en Selvsølge, at derjom den efter Rigsdagens Dom afviger derfra, maa Rigsdagen være forpligtet til at drage sin Understøttelse tilbage (Koford: Eller forandre Grundloven!). Nei, der behøves ikke nogen Forandring i Grundloven for at berøve den saakaldte Folkekirkel Statens Understøttelse, saasnart den afviger fra at være evangelisk-lutherisk, saadan som det forstodes i 1849. — Jeg vilde forresten have fattet mig ganske kort, hvis ikke det erede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds